
som-hi!

digital 18

Continguts

SOM-HI! CINEMA DIGITAL, per Salvador Montalt.
“Birdman”, d’Alejandro G. Iñárritu.

COL·LABORACIONS:
Conreu de l’enciam, Joan Farré.

Què és evolucionar, per Jacint Espel.

La pressió a punt d’explotar, per Anrise.

Birdman

Salvador Montalt

Birdman és un gran eslàlom visual: un devassall de moviments de càmera, un aparatós dispositiu de posada en escena, una imaginació d'aquella que permet al director fer el que vol quan vol. Talment com un virtuos de l'esquí, però amb imatges.

S'està parlant molt del fet que Alejandro G. Iñárritu l'hagi construïda com un únic (i fals pla seqüència –és a dir, aparentment sense tall entre les escenes–). Certament, aquesta opció dóna al conjunt una sensació de continuïtat, coherent amb l'estrés que comporta als protagonistes la imminència d'estrenar l'obra de teatre i amb l'erupció constant de problemes que experimenten a les seves vides. El "pla seqüència", combinat amb els moviments de càmera i personatges, atorga al conjunt un ritme i un dinamisme que arrossega l'espectador, no tan sols per les bambalines del món teatral, sinó i sobretot, per l'interior de la quotidianitat d'aquests protagonistes, en un espectacle que vol ser i és brillant.

Em sembla que no té sentit retreure-li la falsedat del pla seqüència, que sigui fruit del muntatge i els recursos del cinema digital, en lloc d'una gravació de debò continuada. És obvi, no enganya: en una ocasió, per exemple, Edward Norton és a la part dels camerinos i, amb un simple desplaçament de la càmera, ens el trobem assajant a l'escenari, sense que tingui el do de la ubiqüitat ni hagi tingut temps de passar ni d'un lloc a l'altre, ni d'una situació a l'altra.

El problema rau en el fet que, rere tant de virtuosisme i de tantes fintes visuals, hi ha molta superficialitat. Tornant al símil esportiu, sí, com a bon esquiador passa lliscant per tot, sense que acabi de penetrar en res. El guió de la pel·lícula ens va fent passar d'un personatge a l'altre (l'actor -Edward Norton-, l'actriu debutant a Broadway -Naomi Watts-, el productor que hi deixa la pell - Zach Galifianakis-, la filla -Emma Stone-, l'ex dona...). Personatges que resulten arquetípics i molt encotillats en el motlle que els pertoca (l'actor, amb prestigi, dèries -com la de l'autenticitat-, ego, l'ombra d'alguna disfunció sexual...; el productor, atrafegat, en brega contra els elements i les febleses del seu director; l'actriu, anguniada pel somni de debutar a Broadway que es pot fer realitat; la filla, en post-rehabilitació, rebel contra el pare, a qui -en el sùmmum de discursisme- deixa anar un discurset vindicatiu de la seva generació "xarxes socials" -patètic!-, etc.). No hi ha

Direcció: Alejandro González Iñárritu. **Guió:** Alejandro González Iñárritu, Nicolás Giacobone, Alexander Dinelaris, Armando Bo. **Producció** franco-nord-americana. **Estrena:** 09.01.2015, a la Sala 4 dels OCine Blanes.

Intèrprets: Michael Keaton, Zach Galifianakis, Edward Norton, Andrea Riseborough, Amy Ryan, Emma Stone, Naomi Watts.

Sinopsi: En Riggan Thompson (Michael Keaton) va ser en "Birdman", un superheroi en la lluita contra el crim que triomfà en una sèrie de tres pel·lícules. Ara, però, és un actor més aviat pansit, lluny d'aquella glòria fugissera, i brega per a refer la carrera i la vida tot mun-tant una peça teatral a Broadway ("De què parlem quan parlem de l'amor", de Raymond Carver). El dia abans de l'estrena, l'obra és a punt d'ensorrar-se i en Riggan es veu obligat a contractar un actor principal, que és molt més jove que ell, un egocèntric a qui detesta. El que en resulta al decurs dels tres propers dies és certament estrany, obscur i francament hilarant, fins al punt que en Riggan gairebé hi deixa la carrera, la família i el seny.

un veritable relligament dramàtic entre aquestes personatges; cadascun compleix el seu paper d'entretenir la funció des del compartiment estanc que se li ha reservat.

Podríem considerar que és Riggan Thompson (és a dir, Michael Keaton) qui estableix el vincle emocional, dramàtic i narratiu amb tots aquests altres protagonistes; però no acaba de ser així. En el fluïd del llargmetratge, es dedica a "visitar-los", als altres. En bona mesura, perquè està molt capficat en si mateix, sacsejat pels dubtes, explícitament representats per la veu interior que el turmenta –que acaba prenent forma fantasmagòrica en la figura del "Birdman", el superheroi ocellat que ell mateix havia encarnat al cinema–.

Legítimament, ens podem preguntar: Però què li passa exactament a en Riggan Thompson? Com a actor, ben aviat sabem que no va voler fer la quarta part de la saga del superheroi, que li donava calés i una fama de què encara gaudeix, perquè té ganes que se'l reconegui com a actor seriós –i, per això, passa a Broadway–. De manera reiterativa, la pel·lícula va tornant a aquesta qüestió: veuarra interior, el contrast amb

l'actor-actor que representa Edward Norton, la contraposició entre els fans que li demanen autògrafs i els neguits de l'estrena teatral, el rebuig i prejudici de la crítica del NY Times envers la gent com en Riggan, el fantasma del superheroi... Aquest "ritornello" va aportant aspectes diferents del tema: la tècnica i el rigor del Teatre en comparació a la facilitat dels intèrprets al cinema; la fama popular que dóna Hollywood versus el prestigi intel·lectual que tragina l'escena teatral novaiorquesa; l'atractiu econòmic de les pel·lícules de superherois en vers el risc d'una peça teatral; els condicionants del món intel·lectual... No res que no se sàpiga, postals turístiques de la qüestió. Mentrestant, en Riggan Thompson té l'oportunitat d'aconseguir el que pretenia, muntant aquesta obra de teatre, en què ha invertit fins casa seva; però va i... es deixa vèncer pels dimonis interiors, derrotat pel que li ha dit en privat la crítica del NY Times, just quan pot guanyar l'aposta? Com a persona, en Riggan Thompson es veu que és un marit fracassat, un pare fracassat, un amant fracassat, un col·lega fracassat... que compta amb la visita de la seva ex-dona, la companyia de la filla, la persistència de l'amant, la fidelitat i comprensió del col·lega productor... a no ser que tot plegat o alguna d'aquestes coses resultin ser al·lucinations de la ment alterada del personatge, amb poders telequinèsics...

De debò, què li passa a en Riggan Thompson? És tot plegat el deliri d'un pertorbat? O es tracta d'un personatge-pretext per a esquiar pel món del Teatre i el Cinema, amb quatre superficialitats i molt d'aparat efectista? Al final de la pel·lícula, quan podria aclarir-se un pèl la qüestió, sembla que Alejandro G. Iñárritu no sàpiga com acabar-la i ho enllesteix amb uns focs artificials d'imaginació sortida de mare, amb seqüència de film de superherois inclosa, abans d'entrar a les dues seqüències finals –que donen per a discutir sobre la manipulació de l'espectador i la incoherència–. ●

Conreu de l'enciam a Malgrat

Joan Farré Rabal

Enciam, encisam o lletuga (*Lactuca sativa*) és una planta conreada de la família Asteraceae originària d'Europa i Àsia a partir de varietats silvestres afins com ***Lactuca serriola***.

El nom d'enciam sembla derivar del llatí incidere: tallar, ja que l'enciam es talla en trossets menuts en l'amanida. Lletuga deriva del llatí lactuca, lleteta, ja que la saba de la planta sembla llet amb ús com a somnífer

Planta anual o bianual, que inicialment forma una roseta de fulles de fins a 20 cm. de llarg i quant floreix forma una inflorescència amb flors blanques i fruit allargat.

Hi ha moltes varietats d'enciam. En general és una planta no gaire resistent al fred, si hi ha glaçades deixa les fulles vermelles.

Les varietats s'agrupen segons si formen un cabdell o no, si són llargues **Romana** o "**orelles de burro**" o més aplanades. Hi ha varietats aptes per a ser collides a l'estiu (més o menys resistents a espigar-se) i altres com la **trocadero** de collita hivernal en llocs d'hivern suau. Es pot sembrar de gener a juliol i recollir del març al novembre. La varietat **iceberg** és molt típica dels Estats Units (i de les hamburgueses americanes).

Els camps de Malgrat, primordialment és dediquen ara al conreu de verdures. Abans era habitual veure grans extensions **d'enciam trocadero**, que s'exportava al estranger amb tren i amb grans camions.

Encara hi han camps que es sembren enciams de totes varietats pel consum local o pels mercats nacionals.

El conreu de l'enciam segueix els següents passos: Al començament de la tardor es **llau- ren els camps**, si passa el **rascle** i després la **fusta d'aplanar**, es fan eres llargues de un o dos metres d'ample. Un cop aplanades es sembra la

Camp d'enciam

Enciam maravilla

Enciam

Enciam llarg

la grana voleiant-la amb la ma, barrejada amb sorra. Tot seguit s'hi passa el rascle i es rega. Quan les plantetes tenen uns cinc centímetres, mitjançant un petit tràmec, s'eliminen les plantes que estan més juntes deixant una distància d'un pam entre planta i planta. Actualment es planten mates joves amb tacs criats en hivernacles. Aquest sistema surt més car, però té la avantatge que la planta es desenvolupa més aviat. L'enciam necessita molta aigua per un perfecte desenvolupament.

Enciam llarg

L'enciam és el principal ingredient d'una amanida tradicional. També es fa servir en entrepans i com acompanyament o toc decoratiu de molts plats. •

Què és evolucionar ?

Jacint Espel

El diccionari Pompeu Fabra ens defineix la paraula així: Evolucionar: "Sofrir una evolució. Fer evolucions". I el substantiu corresponent que és evolució: "Acte de recórrer quelcom el cercle del seu desenvolupament; el seu resultat. L'evolució d'un organisme. Teoria de l'evolució. Transformació per evolució. "

Segons aquesta definició veiem que la paraula comporta el significat d'un moviment, d'una transformació i d'un resultat.

És una pregunta que es pot respondre de moltes maneres i cadascú hi podria donar la seva resposta. Els seus sinònims són, per exemple: canviar, transformar-se, créixer, despertar. A la paraula evolucionar s'hi pot trobar un sentit més ampli, més universal. I al substantiu "evolució" significa també moviment, un dels moviments més complexos i sagrats de tots. Cada cosa, cada ésser comporta un moviment, una transformació concreta i específica, i sobretot un creixement. Si no, no hi hauria evolució.

Com ja he dit alguna vegada parlant de la Vida Universal, existeix un Moviment Etern que se'ns manifesta d'infinitat de maneres en qualsevulla forma de vida. Aquí vull parlar més que res del verb evolucionar en el regne humà. Aleshores ja haurem de parlar de consciència. La consciència, podríem definir-la com una qualitat de l'ànima, que pot estar conscient o inconscient, desperta o adormida. Quan la consciència ja està desperta es va adonant del perquè de les coses i del sentit de la vida. L'ànima es va despertant i va trencant la closca de la personalitat, de l'ego inferior. És com un pollet o una tortugueta quan surten de l'ou, desperten a una nova realitat.

Segons el nivell, fins i tot s'adona de l'invisible; és a dir, el que es troba més enllà de la nostra dimensió física. És quan es comença d'albirar la veritat, la realitat del transcendent, del més enllà. Es comença a obtenir el que en diem la saviesa. La consciència inconscient es troba encara en el món de la forma i com a ésser humà encara s'ha fet conscient de la seva naturalesa divina, del seu misteri i de la seva infinitud.

Evolucionar, doncs, podria ser viure d'acord a aquesta presa de consciència de la pròpia divinitat.

Evolucionar o descobrir la vida divina en totes les coses i viure la vida quotidiana practicant aquesta realitat.

Evolucionar, o un canvi constant del negatiu vers el positiu, de la foscor cap a la llum.

Evolucionar, una necessitat primordial de concebre la mort com un pont que ens guia vers la immortalitat.

Evolucionar, un afany superior de creixement i poder espirituals per il·luminar a la resta d'éssers humans, perquè despertin a aquest sentit d'evolució i així complir i realitzar el Pla de Déu que és Evolució.

Evolucionar o realitzar el coneixement més important: l'autoconeixement.

Evolucionar, saber escoltar i comprendre els altres i poder-los ajudar correctament.

Evolucionar: controlar, dominar i purificar els vehicles inferiors: físic, astral i mental, arribant així l'home a ser l'amo del seu destí espiritual.

Evolucionar és l'acció produïda per una criatura en qualsevol regne de la naturalesa. Però l'ésser humà disposa de consciència i per tant del lliure albir de poder escollir, i la seva acció pot ser positiva o negativa. Quan és negativa aleshores ja no evoluciona, sinó involuciona, va enrere com els crancs; és a dir, en lloc de progressar produeix un retrocés en la seva evolució. Ha equivocat el camí però com que és responsable i per tant té consciència del bé i del mal, haurà de retribuir a la Vida el resultat de les seves accions equivocades (la llei kàrmica o de causa i efecte).

Evolucionar és viure d'acord a un ideal o vocació que pugui afavorir o facilitar el canvi i creixement de les altres criatures en tots els regnes de la naturalesa.

Evolucionar és col·laborar en la formació de la Fraternitat Universal de la humanitat.

Evolucionar és viure per descobrir el meravellós misteri que és la vida.

Evolucionar és saber viure en austeritat i senzillesa, simplement amb el necessari, i no només per l'ambició de les coses materials: el diner, les possessions, la comoditat, la importància personal, etc.

Evolucionar és tenir la visió d'unitat de totes les coses i comprendre que tot procedeix de la VIDA UNA.

Evolucionar és descobrir un sentit ocult i positiu en qualsevol circumstància negativa, problema, dificultat, etc.

Evolucionar és despertar la intuïció espiritual que ens fa comprendre que el camí de creixement de la humana evolució no té límits. I això no ens ho havia dit cap religió però ja estava inscrit en la mateixa Saviesa Mil·lenària del nostre planeta i transmès pels Germans Grans que ens guien i ens ajuden a fer aquest camí meravellós inacabable, però naturalment, només quan nosaltres volem col·laborar amb Ells.

Evolucionar és el reconeixement de les equivocacions, no sentir-se culpable per no caure en el desànim i en el retrocés, i procurar esmenar-ho en les futures experiències que ens va proporcionant la vida per el creixement espiritual.

Evolucionar és despertar l'energia de Kundalini, el foc sagrat que ens permet una comprensió i experiència més completes de la vida espiritual.

I Evolucionar pot ser també trobar aquell sentit a la vida i aquella conducta que ens fa feliços, que ens dona pau i tranquil·litat perquè sabem aprofitar i gaudir de cada instant que la mateixa vida ens regala.

Repeteixo: aquestes definicions són estrictament personals i, lògicament, cadascú hi pot trobar les seves pròpies. ●

La pressió a punt d'explotar

Anrise

Que fàcil és sortir a la palestra de la pantalla i dir lo que li sembla més adient, sense interlocutors periodistes que li facin preguntes, senyor Rajoy, en quin país viu vostè quan digué que, *salvo algunas cosas hemos salido de la crisis y estas Navidades serán las de la recuperación?*, és que no hi toca o què?, sols li faltava dir que tots menjaríem torrons i brindaríem amb cava, que és lo que vostè visualitza en el món on es mou, perquè digui'm, quan ha baixat de la cúspide a la base de la població que és on està el problema?, que per cert ignora, o vol ignorar, i davant d'aquestes afirmacions tan fora de la realitat, s'ha d'admetre que vostè, president, sols governa per la classe de ciutadans que porten corbata; si no digueu-me, quan l'heu vist baixar del pedestal i barrejar-se amb la població del poble ras, "**Mai**", feta aquesta crítica pública, està clar que els del seu entorn no tenen problemes i segurament que han sortit de la crisi tal com ens diu vostè, perquè és notori que tots aquests senyors que es relacionen en les altes esferes, mai en tingueren de crisi, perquè estan protegits per uns governants que només pensen en ells, per la qual hauria de baixar dels núvols, o del castell on està fortificat, i donar una volta per l'entorn de la població més desfavorida, i veurà la misèria que el país passa, a causa de la seva política que assegura que és la correcta, i sols mirant lo que es diu per la televisió es visualitza que està equivocada i les dades ho confirmen.

Des que governa s'ha incrementat el nombre d'aturats, això que va prometre que l'atur es reduiria. La població de 40 anys per amunt mai més podran treballar, si no es canvia la política i es reestructuren els llocs de treball. De cada tres infants, un no té les necessitats bàsiques alimentaries cobertes. La nostra joventut més qualificada, ha d'emigrar perquè no se li dóna camí per desenvolupar el potencial del que ha estudiat.

La meitat de la població que era la classe mitjana de la ciutadania, està als límits de la pobresa. Les famílies que no cobren cap subsidi, són avui una quarta part dels habitants del país i subsisteixen, gràcies a les ajudes de les entitats socials. I cada dia que passa, es viu centenars de desnonaments en tot l'Estat. En fi, vist des de la perspectiva que vostè vol ignorar, cregui'm que la Espanya Grande i Llibre que somiava José Antonio, ha passat a ser tercermundista, on sols viuen els de l'elit del seu entorn i els amigables de l'administració, amb la tolerància de vostè i del seu govern i cregui'm que la sensació que transmeten sobre la població amb aquesta pràctica de potenciar la pobresa, és d'una ràbia continguda vers la gran realitat que està agafant velocitat de creuer i com una bola de neu pendent avall que cada vegada es fa més gran, fins que trobi una paret i s'esmicoli en milions de fragments; crec que és lo que passarà a Espanya, amb aquesta política mal aplicada. Si dic això, és perquè veia amb estupor per la televisió el sou del president, la dels ministres i també la dels súper homes de l'administració i no podia creure que aquets senyors cobrin més que el president. És que aquets virtuosos són vinguts d'una altra Galàxia o què? Quina classe de privilegis els apliquen per aquesta disbauxa amb els salaris que cobren? És increïble que aquest país no tingui cap regulació efectiva dels salaris i aquest daltabaix s'hagi amagat i no s'hagi publicat fins ara, he de fer constar que aquets súper-sous tan fora de límits, són la ruïna de la nova Espanya que segons diuen,

es la del futur. De quin futur ens parlen, el cobrar de 6 a 10 vegades més l'import del sou base, com cobren aquets privilegiats, és voler arreglar els problemes que plantegen les bases salarials? Deixeu-me dir que aquesta pràctica és una indecència i una barbaritat que ratlla el lladronici, si dic això és perquè fa vergonya les diferències abismals, en relació als salaris, perquè no tenen en compte que els homes i les dones venim despulats al món i al morir ens cobreixen de terra, l'únic procés equiparable a tots els humans, sols per aquesta raó hauríem d'admetre, que d'home a home va zero, per la qual cosa l'assenyat seria aplicar mesures reals i efectives, on tots tinguérem el dret al treball que cada un pot exercir i cobrar un salari en relació a lo que cada individu ha estudiat, posar-lo a la pràctica, i cregui'm, que uns governants que no siguin capaços d'assumir la responsabilitat, d'aplicar per llei el salari **màxim** en relació al **mínim**, és un govern que sols pensa en beneficiar el capitalisme, i les elits socials altes del seu entorn, i no està demostrant amb les mesures que ha pres per llei, com l'acomiadament lliure, i per mofa el salari mínim l'han incrementat en tres euros i tenen la desvergonyiment de dir que han pujat el sou. Vergonya els hauria de fer, però com que no en tenen ho diuen i es queden tan tranquils, voldria veure al senyor Montoro i aquets manyosos governants, com viurien amb aquest salari indecent, i per postres ensenyen per la televisió l'import de l'estrena que han rebut aquet any tots els senadors, els diputats i governants i per acabar-ho d'arreglar que és lo que faltava, lliure d'impostos. Per això predico i encara que les meves veritats es perdin al buit, ho continuaré fent, perquè s'aprecia sense ser molt llest, que volen convertir el país en tercermundista, on imperin les desigualtats, i s'incrementin més les diferències entre els rics i els pobres i per això apliquen aquestes mesures tan rígides, amb el propòsit de potenciar els medis per portar el país a l'esclavitud, com en èpoques passades, i es veu molt clar que és la política que desenvolupen des de les altes esferes i si no s'hi posa remei amb urgència, o el poble en les pròximes eleccions no es revoluciona a les urnes, aconseguiran que la classe mitjana desaparegui del tot, abocant-los a la pobresa que és lo que desitgen i tenen en ment. •